

Är gräset grönare utomlands?

ALMI FÖRETAGSPARTNER HAR LANSERAT DET WEBBBERÄKNAT KALKYLVERKTYGET "FLYTTA – ELLER STANNA OCH FÖRBÄTTRA" SOM KAN RÄKNA UT VILKET SOM ÄR DET LÖNSAMMASTE ALTERNATIVET FÖR FÖRETAGARE: ATT FLYTTA VERKSAMHETEN UTOMLANDS ELLER STANNA KVAR OCH UTVECKLAS PÅ HEMMAPLAN.

AV ANNIKA WILHBORG

Det är lätt att falla för frestelsen att flytta verksamheten till ett låglöneland utan att göra en ordentlig kalkyl på om det verkligen skulle bli billigare än att stanna i Sverige.

Verktaget ger företagare en realistisk bild av vad en eventuell utlandsflytt kan kosta. Flytten och verksamheten i ett annat land kan innebära kringkostnader och nya utgiftsposter som kan vara större än man anar. Tanken med Almis verktyg är att få företagare att lyfta blicken och få ett helikopterperspektiv på läget.

– Forskning visar att det ofta finns en outnyttjad potential att höja effektiviteten utan att flytta. Varje företag måste göra en helhetsbedömning av utflyttning respektive egen produktionsutveckling, annars är det lätt att kalkylen enbart tar hänsyn till kända fördelar som lönekostnader och energikostnader. De mindre kända nackdelarna måste med i beslutsunderlaget, till exempel möjlighet att rekrytera kompetent personal, ökad kapitalbindning samt uppskattad tid för utveckling och förändring, säger Almkonsulten Björn Olanders, som varit med och skapat kalkylverktaget.

I kalkylen kan man göra en total kartläggning av sin organisation. Allt ifrån ledarskap till produktionsflöden graderas på en femgradig skala. Kalkylen räknar därefter inte bara ut vad en eventuell utlandsflytt skulle kosta, utan ger också förslag på vad som kan göras för att effektivisera och utveckla verksamheten på hemmaplan. Om en flytt visar sig vara det lönsammaste alternativet så kan verktaget räkna ut vilket etableringsland som passar det enskilda företaget bäst. Verktaget uppdateras ständigt med nya villkor och lagar, vilket är nödvändigt, inte minst med tanke på att saker och ting förändras snabbt i många tillväxtländer.

– Nu när konjunkturen börjar vända nedåt så kommer sannolikt fler småföretag att överväga en utlandsflytt. När det är högkonjunktur är det oftast betydligt färre som funderar i de banorna. Allt fler tjänsteföretag kommer sannolikt också att ha en utlandsflytt i åtanke framöver, säger Björn Olanders.

När Almi hjälpte ett antal företag att räkna på kalkylen valde 17 av 19 företag att stanna i Sverige. Statistiken visar också att majoriteten av dem som

har använt kalkylprogrammet väljer att stanna kvar i Sverige. 92 av de 104 företag som använde kalkylen mellan 2005 och hösten 2007 valde att inte flytta. En vanlig anledning till att företag drar örönen åt sig är orealistiska ekonomiska och tidsmässiga planer. En annan anledning är att lönenivåerna i låglöneländerna ökar med i snitt mellan tio och tjuugo procent per år.

Det går inte så fort att flytta utomlands som många tror, genomsnittstiden för att starta en verksamhet i Kina och få den lönsam är exempelvis fem år. Att flytta produktionen och behålla marknadsföring och utveckling innebär också en dold kostnad. Kommunikationen mellan avdelningarna blir sämre, det blir svårare att överföra kunskap och utbilda personal vilket kostar tid och pengar, säger Björn Olanders. ■

Björn Olanders har varit med och skapat Almis kalkylverktyg.

Att fundera på för företag som överväger en flytt:

Även om ny teknik i viss mån raderar geografiska avstånd så går samarbetet ofta trögare och blir mindre effektivt när exempelvis produktion och ledning inte sitter under samma tak och i stället får kommunicera via e-post och telefon.

Slarva inte med hemlåxan när ni gör grundarbetet inför flytten. Kolla upp vad el, hyra, export och import kostar. I Indien och Kina är

elkostnaden exempelvis ofta lika hög eller högre än i Sverige.

Glöm inte att kolla de sociala avgifterna. Få länder har lika höga avgifter som Sverige, men avgifterna kan vara högre än man tror i vissa länder. Ta in det i kalkylen och kolla, om möjligt, gärna upp om det är någon förändring på gång i avgiftsnivån.

Kolla materialpriser, lönenivå och

vilken kompetens som finns lokalt. Finns den kompetens som ni efterfrågar i det land som ni planerar att flytta till? Om inte, överväg att flytta till ett annat land eller att stanna hemma.

Vilka anställningsregler gäller, vilka anställningsformer är vanligast, hur lång är uppsägningstiden, finns det någon med lokalkännedom som kan hjälpa dig med en eventuell rekrytering utomlands?